

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Terkoest te ALKEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16121
Instelling Vrije Basisschool - Terkoest
Directeur Tim FORIER
Adres Parkstraat 11 - 3570 ALKEN
Telefoon 011-31.57.67
Fax 011-31.57.67
E-mail basisschool.terkoest@scarlet.be
Website www.basisschoolterkoest.be

Bestuur van de instelling Vzw Vrije Gesubs. Basisschool Terkoest
Adres Koningsveldstraat 33 - 3570 ALKEN

Scholengemeenschap HESBANIA
Adres Gootstraat 12 - 3800 SINT-TRUIDEN
CLB Vrij CLB Regio Hasselt
Adres Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-03-2013, 19-03-2013 en 21-03-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-03-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 19-04-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Hilde Schoofs
Teamleden Frieda Thiels
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Professionalisering	18
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Welzijn.....	19
4.3 Begeleiding.....	19
4.3.1 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	25
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	25
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Terkoest ligt in Alken en bestaat uit twee vestigingsplaatsen. De administratieve vestigingsplaats omvat de kleuterschool en de onderbouw terwijl de andere vestigingsplaats de bovenbouw huisvest. De school profileert zich als een gezellige en open dorpsschool waar kwaliteitsvol en eigentijds onderwijs wordt aangeboden en waar het gehele kind centraal staat. De school hecht belang aan goede contacten met de ouders en de lokale gemeenschap en stelt zich laagdrempelig op.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en muzische vorming. Daarnaast onderzocht ze ook hoe de school de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding bewaakt en hoe het algemeen beleid gestalte krijgt.

De school voldoet voor de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid met betrekking tot het nastreven en/of realiseren van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen. In toenemende mate gaat er gerichte aandacht uit naar het gebruik van de leerplandoelen. In de kleuterafdeling bieden de leidsters de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan en leveren ze waardevolle inspanningen om een doelgericht en evenwichtig aanbod te plannen. De kleuters krijgen ruime kansen om wiskundige inzichten op te doen en om muzisch te experimenteren, te exploreren en vorm te geven. De leidsters hebben aandacht voor een doelbewust verrijken van de hoeken, hanteren diverse werk- en groeperingsvormen en creëren krachtige speelleeromgevingen. De teamleden werkten vanuit een groot verantwoordelijkheidsgevoel diverse groeilijnen en hoekenfiches uit die een graduele opbouw verzekeren. De opvolging van de kleuters gebeurt voor wiskundige initiatie via gerichte observaties gelinkt aan de leerplandoelen. De gehanteerde implementatiestrategie kan de school verderzetten om ook voor muzische vorming een doelgerichte opvolging te garanderen die een totale persoonlijkheidsontwikkeling beoogt en dit conform de schoolvisie.

In de lagere afdeling baseren de leraren zich op een onderwijsleerpakket om de basiscompetenties voor wiskunde te bereiken. Het consequente gebruik ervan garandeert de verticale opbouw en zorgt ervoor dat alle domeinen aan bod komen. Het leerplan vormde het referentiekader om de volledigheid van het leerpakket op klasniveau na te gaan en vervolgens bijsturingen door te voeren. De leraren leveren inspanningen om hun wiskundeonderwijs te laten vertrekken vanuit realistische contexten en om inhouden voldoende probleemstellend aan te bieden. Naast de klassikale instructie grijpen de leraren ook terug naar werk- en groeperingsvormen die de leerlingen toelaten om zelfstandig en coöperatief de leerinhouden te verwerken. De actieve inbreng van de leerlingen aan het onderwijsleerproces is leerkrachtafhankelijk. Naast het gebruik van het onderwijsleerpakket wordt de verticale samenhang geoptimaliseerd door het maken van formele afspraken zoals de voorstelling van de referentiematen en het stappenplan bij het oplossen van strategieën en probleemoplossende vaardigheden. De aankleding van de klaswanden, in functie van de ondersteuning van het leerproces en een stelselmatige opbouw ervan, was nog geen gespreksonderwerp.

Voor muzische vorming kunnen de kinderen actief zijn binnen de verschillende domeinen. De teamleden hanteren een leerlijn, aangereikt door de koepel, om de volledigheid van het aanbod in beeld te brengen. Alle domeinen komen aan bod, al kan de school erover waken dat ook media meer doelgericht vanuit het nieuwe leerplan geïntegreerd wordt. Zowel het creëren als het beschouwen zijn in alle klassen ingeburgerd en kinderen krijgen mogelijkheden om vanuit impressie tot expressie te komen. Hoewel de school binnen haar implementatiestrategie heel wat waardevolle initiatieven introduceerde om de visie van het leerplan te concretiseren, heeft de evaluatie- en rapporteringspraktijk nog groeipotentieel. Ook het aanbod en de diverse initiatieven op schoolniveau samenleggen en analyseren waren nog niet aan de orde.

In de school heerst een duidelijk klimaat van vernieuwingsbereidheid. De school beschikt over een nascholingsplan dat in sterke mate gelinkt is aan de prioriteiten. De leraren worden gestimuleerd om zich verder te professionaliseren en maken hiervan dankbaar gebruik. Via teamgerichte en individuele nascholingen krijgen de leraren kansen om hun deskundigheid te verhogen. Ook het leren van elkaar krijgt stilaan een vaste plaats in de schoolcultuur. De school kan nu nog stappen ondernemen om alle waardevolle initiatieven en toekomstplannen te bundelen en werk te maken van een professionaliseringsbeleid met doelen op langere termijn.

Het team hecht belang aan de leerbegeleiding van de kinderen. Onder impuls van een gedreven zorgteam krijgt de zorgwerking gestalte. De teamleden leveren inspanningen om tegemoet te komen aan de noden en de behoeften van de kinderen maar beseffen dat zij hierin nog kunnen groeien en werken aan de binnenklasdifferentiatie. Kinderen met bijkomende noden worden besproken op zorgoverlegmomenten. Deze worden nog beperkt aangewend om te komen tot de formulering van een heldere zorgvraag, het expliciteren van duidelijke en evalueerbare doelen en het vooropstellen van concrete zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken. Ook het digitale zorgsysteem kan in dit opzicht nog beter benut worden om de totaliteit van het hulpverleningsproces transparanter in kaart te brengen. Vermeldenswaard is de aandacht die uitgaat voor leerlingen met ruimere leercompetenties.

De school wordt aangestuurd door een gemotiveerde, bereikbare en betrokken schoolleiding die kan rekenen op gedreven en vernieuwingsbereide teamleden en op de steun en de vlotte samenwerking van het schoolbestuur. De directeur wil op een participatieve wijze werken aan een verdere schoolontwikkeling en zet daartoe structuren op om 'het samen school maken' te bevorderen. Hij neemt signalen vanuit externe evaluaties ernstig en grijpt deze aan om verbeter- en vernieuwingsprocessen op te zetten. De school kan bij de selectie van prioriteiten erover waken dat deze tegemoet komen aan de noden van beide niveaus en deze vatten in een gefaseerde langetermijnplanning.

In de school is er een cultuur van overleg en communicatie aanwezig. Twee sleutelbegrippen in het beleid van de directeur. Personeelsvergaderingen vormen een belangrijk formeel overlegorgaan. Het verscherpen van de aandacht voor het pedagogisch-didactische luik op deze overlegmomenten kan de gelijkgerichtheid en de gezamenlijke doelgerichtheid nog optimaliseren.

De instelling kan reeds outputgegevens voorleggen maar heeft nog een weg te gaan om deze systematisch te verzamelen, te analyseren en een plaats te geven binnen haar kwaliteitszorg.

De inspectie is tevreden over de huidige aanpak en werkwijze van de school en besluit deze doorlichting met een gunstig advies. Ze is ervan overtuigd dat er voldoende garanties aanwezig zijn dat de ingeslagen weg met veel enthousiasme zal worden verdergezet binnen een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen ruime kansen om binnen een krachtige en gestructureerde leeromgeving wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden op te doen. Er is aandacht voor een geïntegreerd, breed en leerplangericht aanbod, voor doelgerichte observaties en voor de ondersteuning van kleuters bij wie de wiskundige ontwikkeling moeizaam verloopt of vertraagt.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Een rijke en doordachte uitwerking van de thema's illustreert de aandacht voor een brede waaier aan activiteiten binnen de diverse muzische domeinen. De krachtige en muzische speelleeromgevingen bieden ruime kansen om te experimenteren, te exploreren, te beschouwen en te creëren, conform de visie van het leerplan.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuterafdeling is zich bewust van haar opdracht om de ontwikkelingsdoelen via de leerplandoelen na te streven en refereert hiernaar sinds kort in de planningsdocumenten. In de dagplanningen selecteren de leraren voor elke activiteit enkele relevante leerplandoelen en ontwikkelingsdoelen. Sinds dit jaar werken zij met een online leerkrachtenprogramma. Het digitaal bewakingsinstrument ondersteunt de leraren om een voldoende brede invulling te geven aan de verschillende leergebieden en -domeinen en geeft aan welke doelen reeds aan bod kwamen. De leraren geven aan dat het bewakingssysteem nog niet optimaal is afgestemd op de kleuterwerking en daarom tijdsintensief is. De ondersteunende planningsdocumenten kunnen nog aan functionaliteit winnen.

Om de continuïteit en de verticale samenhang te bevorderen, werkten de leraren op eigen initiatief, diverse groeilijnen en hoekenfiches uit. Daarnaast biedt de kleinschaligheid van de kleuterafdeling en de goede samenwerking tussen de leraren kansen tot vele informele overlegmomenten die tevens de continuïteit versterken.

Voor de keuze van de thema's baseren de teamleden zich op de jaarkalender en op de leef- en beleavingswereld van de kinderen. De leraren overleggen over de globale uitwerking van de thema's. Over de inhoudelijke invulling van jaarlijks terugkerende thema's in de verschillende leeftijdsgroepen, maakte het team minder formele schoolafspraken. Vanuit informeel overleg hebben de teamleden wel in grote lijnen zicht op het aanbod en de activiteiten in de andere klassen. De thematische benadering bevordert de horizontale samenhang tussen de leergebieden en de domeinen. Sommige thema's hebben een meer uitgesproken link met het leergebied muzische vorming en in het bijzonder met de wereld van de kunst.

Via de heen- en weertas worden de ouders op de hoogte gebracht van het lopende of het komende thema en de geplande activiteiten. Dit schept bijkomende gelegenheden om ook thuis te reflecteren over de klaswerking. De leidsters vragen expliciet aan de ouders om aan de kleuters attributen, gelinkt aan het thema, mee te geven. Op die wijze wordt de mondelinge interactie uitgelokt en de betrokkenheid verhoogd.

Wiskundige initiatie is geïntegreerd in het hele klasgebeuren. In alle thema's is er aandacht voor het nastreven van de wiskundige doelen. De leidsters grijpen dagdagelijkse gebeurtenissen en situaties aan om kleuters op een spontane manier in aanraking te brengen met wiskundige begrippen. De kleuters hebben voldoende mogelijkheden om ervaringen op te doen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte en tijd en het construeren van dingen. Daarnaast bieden de ruim voorhanden zijnde ontwikkelingsondersteunende spelen de nodige stimulansen.

Vanuit de vorige schooldoorlichting prioriteerde het team muzische vorming. Dit leidde tot een trajectmatige aanpak voor de invoering van deze vernieuwing. De school doet hiervoor een beroep op de expertise van de pedagogische begeleidingsdienst en organiseert geregeld navormingen. Vanuit verantwoordingsdrang en om bewuster om te gaan met de verschillende domeinen hanteren de leraren een groeilijn, aangereikt door de koepel. Ze duiden daarop aan welke leerplandoelen op welk tijdstip aan bod komen. Deze lijst wordt doorgegeven aan de volgende leerkracht zodat die het aanbod verder kan aanvullen. Tijdens de gesprekken blijkt dat het team nood heeft aan afspraken om een functioneel gebruik van deze documenten te garanderen. Op schoolniveau werd het initiatief nog niet geanalyseerd en besproken met het oog op mogelijke bijstellingen om eventuele hiaten weg te werken. Het domein media komt momenteel nog minder aan bod. Activiteiten en doelen staan weinig in relatie tot het vernieuwde leerplan.

Het team legt zowel de nadruk op het proces als het product bij kleuters die muzisch bezig zijn. Leraren streven ernaar dat kleuters betere beschouwers en muzische creatieve uitdrukkers worden via muziek, lichaam, taal en beeld. Expressie, genieten en het intens leren gebruiken van de zintuigen ondersteunen het beschouwen. De leraren leveren duidelijke inspanningen opdat de kleuters op verbale en non-verbale wijze hun kijk op de wereld muzisch kunnen uiten. Kleuters krijgen ruime kansen om te exploreren en te experimenteren binnen een krachtige leeromgeving.

De projecten op schoolniveau en de klasdoorbrekende groepeeringsvormen verbreden de kansen tot het muzisch beleven en bieden de kleuters extra uitdagingen om hun creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen. Tevens worden hierdoor de gezamenlijke doelgerichtheid en het muzisch schoolklimaat gestimuleerd. Vermeldenswaard is de intense en doorgedreven samenwerking met het rustoord waar kleuters expressievormen kunnen tonen aan de bewoners die er op hun beurt van genieten.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De leergebieden muzische vorming en wiskundige initiatie krijgen voldoende onderwijstijd toebedeeld bij de uitwerking van de thema's. Een doordachte klasorganisatie en de stimulerende onderwijsstijl ondersteunen in belangrijke mate het nastreven van de vooropgestelde leerdoelen.

De teamleden creëren een stimulerende leeromgeving met aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van elke kleuter. De leidsters verwoorden dat dit de basisvoorwaarden zijn om tot ontwikkelen en leren te komen. De algemene uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en van goed kleuteronderwijs zijn in de klaspraktijk duidelijk herkenbaar.

Duidelijke afspraken en geregeld overleg geven de klasinrichting en de onderwijsorganisatie doelgericht vorm.

Kalenders, pictogrammen, het keuzebord, contractwerk bij de oudste kleuters, stappenplannen en de open rekken brengen structuur in tijd en ruimte en stimuleren de zelfstandigheid van de kleuters. De school kan er enigszins over waken dat een te drukke behuizing mogelijk een overdaad aan impulsen en prikkels geeft en een hypotheek legt op een gestructureerd en veilig klasklimaat met voldoende ruimte voor bewegings- en exploratiedrang.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Er is het nodige basismateriaal aanwezig om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming na te streven. De leraren maken zelf heel wat thema- en ontwikkelingsondersteunende materialen aan die afgestemd zijn op de behoeften van de kleuters en het leerproces also mede ondersteunen.

De hoekeninrichting is overal rijk en doordacht en gelinkt aan het thema. Mogelijkheden om spelend met zand, water en andere materialen om te gaan zijn opgenomen in het vaste aanbod en bieden kleuters bijkomende kansen om te experimenteren en te exploreren. De oudere kleuters krijgen tevens mogelijkheden om te werken in een ICT-ondersteunende leeromgeving met aangepaste software.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op basis van overgangs- en andere gesprekken, de informatie in het kindvolgsysteem en occasionele en gerichte observaties kunnen leerkrachten zich een beeld vormen van de kleuters. Alle leerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid om elke kleuter goed op te volgen en de nodige zorg te bieden. De leraren leveren waardevolle inspanningen zodat de kleuters zich goed zouden voelen in de klas en graag naar school komen.

In alle klassen differentiëren de leraren voortdurend zowel in hun instructie, de begeleiding als in het aanbod. Hierbij wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van de individuele kleuter. Er vinden zowel extra ondersteuning voor ontwikkelingsvertraagde kleuters als uitbreiding voor kleuters die vooruitlopen plaats.

De leraren treden ondersteunend, begeleidend en stimulerend op. Ze hanteren diverse werkvormen en functionele opdrachten die gericht zijn en op interactie zowel tussen de leerkracht en de kleuter(s), als tussen de kleuters onderling.

De kleuters worden via een keuzebord aangemoedigd om bepaalde opdrachten zelfstandig aan te pakken. De kleuters krijgen zo kansen om hun eigen functioneren in handen te nemen. De leerkrachten treden hierbij in de rol van begeleider van de leer- en ontwikkelingsprocessen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leidsters observeren de kleuters op regelmatige basis om een zicht te krijgen op hun ontwikkeling. De verschillende observaties en registratiedocumenten illustreren de aandacht die het kleuterteam heeft voor het in beeld brengen van de ontwikkeling. Duidelijke observatiecriteria, met linken naar de leerplan- en de ontwikkelingsdoelen, worden hierbij gehanteerd. De observaties vormen de basis voor specifieke begeleiding op maat en/of bijsturing in de onderwijsaanpak van de leraren.
	De instrumenten die de school hanteert om de ontwikkeling van kleuters op te volgen, bevatten in mindere mate elementen om de effecten van muzische vorming in kaart te brengen. Bij de gerichte observaties is er wel aandacht voor het opvolgen van de kleurenkennis en van de beheersing van bepaalde technieken zoals het knippen.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i>	Tijdens formele, individuele oudercontacten en andere overlegmomenten krijgen de ouders een mondelinge toelichting bij de ontwikkeling van hun kind. Tijdens het eerste oudercontact hanteren de leidsters een kijkwijzer die zowel de klasleerkracht als de ouders invullen. Indien nodig worden ouders bijkomend uitgenodigd om over de ontwikkeling van hun kind te praten.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	De deelname aan studiedagen biedt de teamleden nieuwe ideeën en inzichten. De leraren staan open om nieuwe concepten in hun praktijk te integreren en hun didactisch handelen aan te passen. Het schoolteam levert waardevolle inspanningen om de interne expertise en de ondersteuning door de pedagogische begeleiding te benutten. Veelvuldig formeel en informeel overleg dragen hiertoe bij en leiden tot bijsturing van de eigen praktijk. De aandacht voor het hospiteren, als middel om de interne deskundigheid te benutten, groeit.
	Om kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong nog beter te begeleiden en om de basiszorg nog te kunnen optimaliseren, informeren de leraren zich momenteel via nascholing over de mogelijkheden van binnenklasdifferentiatie. De school investeerde in teamgerichte nascholingen voor muzische vorming. Uit de onderwijspraktijk blijkt dat de nascholingen hun effect hebben. De leraren geven aan dat ze nu bewuster activiteiten plannen, waarbij naast het vormgeven, ook impliciet het beschouwen en het genieten de nodige aandacht krijgen. Sommige leraren volgden een cursus gitaarlessen.
Kwaliteitszorg	De outputgegevens die voorhanden zijn, worden niet altijd op een hoger niveau gebracht, geanalyseerd en geïnterpreteerd om na te gaan wat in de kleuterafdeling al goed loopt en wat nog kan verbeterd worden om van daaruit prioriteiten te selecteren en te werken aan de verdere schoolontwikkeling. Toch mag gesteld worden dat de leidsters zelf kritisch genoeg zijn om vanuit een eigen kijk noden te detecteren en gezamenlijk uit te werken.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde bij zoveel mogelijk leerlingen. De werking in de verschillende klassen garandeert een volledig, evenwichtig en doelgericht aanbod. De evaluatiegegevens geven aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen effectief bereiken. Resultaten uit het vervolgonderwijs geven vertrouwen in een kwaliteitsvol aanbod.

Curriculum	De teamleden gebruiken systematisch eenzelfde onderwijsleerpakket om het aanbod te stofferen. De leraren hebben de inhouden vergeleken met de leerplandoelen voor hun klas. De analyse resulteerde in enkele bijstellingen om overaanbod en hiaten op klasniveau weg te werken.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Brede harmonische vorming	Uit de planningsdocumenten blijkt dat alle domeinen voldoende evenwichtig aanbod komen. Bijkomende afspraken, zoals de voorstelling van de referentiematen en het stappenplan bij het gebruik van oplossingsstrategieën, dragen bij tot de graduele opbouw en de verticale samenhang.
Actief leren	

De didactische suggesties in het onderwijsleerpakket zorgen ervoor dat de leraren doorgaans uitgaan van realistische contexten. De leraren grijpen naast momenten van klassikale instructie ook terug naar werk- en groepeeringsvormen die de leerlingen toelaten om zelfstandig en coöperatief de leerinhouden te verwerken.

De aandacht voor contexten waarbij leerlingen gestimuleerd worden om individueel of met elkaar in overleg te gaan en samen probleemoplossende vaardigheden te ontwikkelen, is groeiende maar nog leerkrachtafhankelijk. Het creëren van ruimte om leerlingen te laten reflecteren over de gehanteerde oplossingsstrategie of over de eigen denk- en leerhandelingen maakt in meer of mindere mate deel uit van het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten. Nog vaak primeren eigen inzichten en wordt het onderwijskundig handelen minder aangestuurd door de krachtlijnen van de eindtermen.

Curriculum	Het team voorziet voldoende onderwijstijd om de leerplandoelen te realiseren.
Onderwijsorganisatie	Alle leraren organiseren, naast de traditionele lessen, hoeken- of contractwerk om de leerstof te herhalen, verder in te oefenen of te verdiepen. Een waaier aan materialen, denkspelletjes en computerprogramma's zorgt ervoor dat het inoefenen of de verwerking op een aangename en speelse manier kunnen gebeuren.
Onderwijstijd	
Klasmanagement	

Materieel beheer	Er zijn voldoende leermiddelen en didactische materialen aanwezig voor het bereiken van de leerplandoelen. In vele klassen ontbreekt wel een duidelijke, gebruiksvriendelijke en werkende analoge en/of digitale wandklok.
Uitrusting	
Leermiddelen	

Het gebruik van visuele, didactische wandplaten is afhankelijk van de deskundigheid en het aanvoelen van de groepsleraar. Er zijn geen afspraken op schoolniveau voorhanden. In de meeste klassen ontbreken de nodige kaders of zijn deze niet functioneel waardoor de leerlingen in beperkte mate een beroep kunnen doen op ondersteunende strategieën.

Het gebruik van computertoepassingen om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen verder in te oefenen, uit te breiden en/of te remediëren, is omwille van de bescheiden klasapparatuur veeleer beperkt. In enkele lokalen hangt een digitaal bord maar wordt dit niet altijd even efficiënt en optimaal benut in functie van het wiskundeonderwijs.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leraren dragen de kinderen een warm hart toe met respect voor ieders eigenheid. De klasleerkracht is de spilfiguur die zorgt dat elk kind profiteert van het onderwijsaanbod en inspanningen levert om het wiskundige onderwijsleerproces af te stemmen op de leerbehoeften en de beoogde doelen.

Door middel van overgangsgesprekken en het leerlingvolgsysteem hebben de groepsleerkrachten bij aanvang van het schooljaar al een vrij goed beeld van de vorderingen en eventuele moeilijkheden voor wiskunde.

De toetsen van het leerlingvolgsysteem worden, naast andere leerlingengegevens, gebruikt om de vorderingen van leerlingen in kaart te brengen. Uit deze gegevens leidde de school af dat hoofdrekenen een pijnpunt vormde en voerde zij bijsturingen door. In alle klassen besteden de leraren hieraan nu bijkomende aandacht.

De leraren fungeren als eerstelijnsverantwoordelijken binnen de zorgwerking. In de lagere klassen ondersteunt een zorgjuf op vaste tijdstippen.

Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen benutten de leraren vooral de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket, geven ze extra ondersteuning en verlengde instructie en hanteren ze concreet materiaal. Leraren leveren inspanningen om het onderwijsaanbod aan te passen aan de noden en behoeften van de kinderen maar kunnen hierin nog verder groeien.

Voor leerlingen met specifieke noden of hardnekkige wiskundeproblemen voorziet de school, in samenspraak met het zorgteam en de ouders, in ondersteunende maatregelen. De school staat open voor de samenwerking met externe hulpverleners. Kinderen met een leervoorsprong krijgen een uitdagend aanbod in de plusklas.

De registraties in het leerlingvolgsysteem bevatten informatie over wat leraren vaststellen en over de gesprekken met ouders maar geven weinig aan welke remediëringsinitiatieven er opgestart werden en welke waardevol en efficiënt waren. De school heeft nog weinig ervaring met het handelingsgericht werken om op basis van een concrete zorgvraag een doordacht ontwikkelingstraject op te zetten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Om de voortgang van de leerlingen in kaart te brengen, worden methodetoetsen afgenomen, aangevuld met eigen toetsen. Sommige leraren maken foutenanalyses om de resultaten te analyseren. Ter voorbereiding van sommige toetsen vinden leerlingen ondersteuning in de aangereikte toetsenwijzer of de voorbereidende remediëringstoetsen. Twee maal per jaar neemt de school gestandaardiseerde tests af in het teken van haar leerlingvolgsysteem.

Voor leerlingen met specifieke noden past de leerkracht de wijze waarop de betrokken leerling de toets kan voorbereiden of moet afleggen, soms aan. Dit gebeurt steeds in overleg met het zorgteam en de ouders. Niet alle leerkrachten benutten de mogelijkheid om dit ook te vermelden op de toets en/of het rapport.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De school informeert de ouders vier keer per schooljaar over de wiskundige vorderingen van hun kind. Het rapport geeft voor een aantal (deel)domeinen de bereikte toetsresultaten weer via cijfers. De toetsen gaan ter inzage mee naar huis. De structurele oudercontacten creëren bijkomende kansen tot overleg en informatie-uitwisseling over de brede ontwikkeling van het kind.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Meerdere leerkrachten maken regelmatig gebruik van het nascholingsaanbod om zich verder te bekwamen. De hierbij opgedane kennis en ervaringen worden op personeelsvergaderingen met elkaar gedeeld.

Om de basiszorg te kunnen optimaliseren en de leerlingen met een leervoorsprong klasintern nog beter te kunnen begeleiden, informeren de leraren zich momenteel via nascholing over de verdere mogelijkheden van binnenklasdifferentiatie.

Kwaliteitszorg

Soms leiden bevindingen op basis van de leerlingenresultaten tot bijstellingen op schoolniveau. Meer aandacht voor hoofdrekenen en afspraken in verband met de vaste referentiematen zijn hiervan voorbeelden. De deelname aan centrale proeven, aangereikt door de onderwijskoepel, vond in het verleden plaats. De school is van plan om dit jaar terug deel te nemen aan deze externe proeven.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. De totaliteit van de activiteiten die het team reeds heeft ontplooid, biedt voldoende garanties. De gezamenlijke groei van het team in zowel de doelgerichtheid, het evenwicht in het actuele aanbod, een muzisch verantwoorde aanpak en een variatie aan creatieve uitingen van de leerlingen, geven hiervoor de nodige indicaties.

Curriculum
Onderwijsaanbod
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

Naar aanleiding van de vorige doorlichting stapte de school in een ontwikkelingstraject om dit leergebied te implementeren. Dit leidde tot een trajectmatige aanpak voor de invoering van deze vernieuwing. De school deed hiervoor een beroep op de expertise van de pedagogische begeleidingsdienst.

Het team is zich bewust van de uitdagingen om het leergebied verder samenhangend en evenwichtig uit te werken en de volledigheid van het aanbod uit te bouwen in relatie tot het leerplan. De leerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid om de eenzijdige focus die vroeger bijna uitsluitend op de domeinen beeld, drama en muziek lag te doorbreken en te verdiepen. Vanuit verantwoordingsdrang en om bewuster om te gaan met de verschillende domeinen hanteren de leraren een leerlijn, aangereikt door de koepel. De leraren duiden daarop aan welke leerplandoelen op welk tijdstip aan bod komen en geven deze lijst op het einde van het schooljaar door aan de volgende leerkracht die dan als opdracht heeft hieraan verder te werken. Het aanbod inventariseren op schoolniveau om er gezamenlijk over te reflecteren en er verbeteracties aan te koppelen, was nog niet aan de orde.

Met een recent ingevoerd digitaal planningsinstrument slagen de leerkrachten erin hun aanbod te bewaken in functie van het behalen van de leerplandoelen. Dit planningsstelsel dat in relatie staat met de eindtermen en de leerplandoelen, laat de leerkrachten toe om een evenwichtig aanbod voor alle domeinen van het leergebied te voorzien. Toch dient het team er goed over te waken dat alle muzische domeinen met de nodige diepgang en doelgerichtheid aan bod komen.

De visie en de uitgangspunten van muzische vorming zijn in de actuele praktijk duidelijk aanwezig. Zowel het creatieve als het beschouwende aspect binnen het muzische, het belang van exploreren en experimenteren om te komen tot eigen vormgeving en de open opdrachten zijn herkenbaar in de verschillende klassen. In de bijgewoonde activiteiten hanteren de leerkrachten verschillende materialen en technieken om de leerlingen van impressie tot expressie te brengen.

De deelname aan culturele activiteiten, de uitwerking van gezamenlijke projecten en de extra-murosactiviteiten bieden leerlingen extra mogelijkheden om muzisch creatief bezig te zijn en versterken de horizontale samenhang tussen bepaalde leergebieden.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De benomen tijd op weekbasis voor muzische vorming strookt met de netgebonden voorschriften. Bij een aantal leerkrachten bemerken we een overaccentuering van het domein beeld, drama of muziek ten nadelen van bewegingsexpressie en media.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over het nodige didactische materiaal om te beantwoorden aan de materiële vereisten van het leerplan. Niet alle leraren hebben weet van de aanwezige materialen of hanteren deze. Het opstellen van een inventaris kan bijdragen tot een functioneel gebruik ervan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Er is weinig informatie over de voortgang van de leerlingen voor dit leergebied, terug te vinden. Leerkrachten vormen zich een beeld van de beginsituatie van hun groep en van de individuele leerlingen via informele gesprekken, via de leerlingenwerken geëxposeerd in de klassen en gangen en de indrukken die ze opdoen tijdens schoolfeestiviteiten. In het leerlingvolgsysteem worden geen systematische gegevens opgenomen over de muzische capaciteiten van de kinderen. Doordat de beeldvorming beperkt is, zijn de leraren minder op de hoogte van de specifieke muzische talenten van kinderen.

De mate waarin leerkrachten tijdens het onderwijsleerproces rekening houden met verschillen tussen leerlingen is dan ook gering. Het team focust eveneens niet op het detecteren van specifieke noden waardoor het aanbod tijdens de reguliere lessen voornamelijk gelijk(aardig) is voor de hele klasgroep.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De observatie- en evaluatiegegevens over de muzische vorderingen van de leerlingen zijn veeleer beperkt en kennen weinig diepgang. De leerlingenevaluatie is weinig transparant en niet representatief voor de controle op het bereiken van de eindtermen of de leerplandoelen. De beoordeling is eerder gebaseerd op algemene criteria en op wat leerkrachten zelf belangrijk vinden dan op wat er vanuit de leerplandoelen wordt verwacht.

De leerlingen krijgen in de meeste klassen weinig toelichting over de evaluatiecriteria. Schoolafspraken die de gelijkgerichtheid ondersteunen en die het breed evalueren stimuleren, ontbreken. Het vormt dan ook nog een uitdaging om in de toekomst aangepaste evaluatievormen te gebruiken en een passende aanpak uit te werken om ook de output voor dit leergebied conform de klaspraktijk in beeld te brengen.

In het verleden experimenteerden de teamleden met een muzisch portfolio. Het is niet duidelijk waarom deze alternatieve evaluatievorm geen gevolg meer krijgt.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De school reflecteert momenteel nog minder over passende evaluatie- en rapporteringsvormen voor 'muzische vorming'.
De huidige rapporteringsvorm vermeldt voor de domeinen een waardering met een code die nog te vaak terugslaat op het afgewerkte product. Sommige domeinen worden op jaarbasis amper of niet in beeld gebracht. Teamleden verwoorden wel op oudercontacten diepgaander in te gaan op de muzische vorderingen van de kinderen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Naar de deskundigheidsbevordering ten aanzien van het leergebied muzische vorming gaat, zowel op team- als op individueel niveau, gerichte aandacht uit. De studiedagen resulteren in groeiende en waardevolle initiatieven om het evenwicht tussen de domeinen te verhogen en deze veelzijdiger uit te werken conform het leerplan. Sommige leraren volgden een cursus gitaarlessen. De aanwezige expertise maakt dat deze school groeit in het aanbieden van brede, rijke en gevarieerde activiteiten en in het gebruik van materialen en technieken.

Kwaliteitszorg

Muzische vorming maakt al jaren deel uit van de schoolprioriteiten. Het traject doelgericht op schoolniveau bijsturen, zich verder verdiepen in breed evalueren laten toe om het traject op termijn af te ronden en te bestendigen in de schoolwerking.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

In de school heerst er een klimaat van vernieuwingsbereidheid, enthousiasme en een positief kritische ingesteldheid. De school heeft aandacht voor actuele ontwikkelingen binnen de onderwijswereld. Ze beschikt over een nascholingsplan op korte termijn dat in sterke mate aansluit bij de gekozen prioriteiten. Een nascholingsbeleid, met duidelijke prioriteiten op middellange en lange termijn en deze prioriteiten uitvoeren, opvolgen, borgen en of bijsturen kent nog een groeimarge binnen het voeren van een kwaliteitsvol beleid.

De pedagogische studiedagen bieden kansen om op teamniveau veranderingen en/of vernieuwingen te introduceren. Dit schooljaar focust het team voornamelijk op de binnenklasdifferentiatie. Naast de teamgerichte nascholingen is er ook ruimte voor individuele vormingen die aansluiten bij de behoeften van individuele leraren. Het nascholingsaanbod is voldoende bekend bij de leraren. Algemeen geldt dat een individuele nascholing best aansluit bij de gekozen vernieuwingsprioriteiten of bijdraagt tot een betere klas- of schoolpraktijk. De leraren worden aangemoedigd om hun professioneel handelen te optimaliseren en de onderwijskwaliteit op de klasvloer te verhogen door één à twee nascholingen per schooljaar te volgen. Vanuit een intrinsieke motivatie nemen de meeste leraren vaak zelf initiatief tot professionalisering maar ook het beleid kan nascholingen aanbevelen aan de teamleden. Tijdens functioneringsgesprekken wordt de professionalisering van het betrokken personeelslid besproken met het oog op een verdere expertiseontwikkeling ten voordele van de individuele leerkracht en de school. De opgedane kennis wordt meestal op een personeelsvergadering doorgegeven.

Naast de formele nascholingen, gelooft de school sterk in informeel leren, in onderlinge ondersteuning en in overleg. Door de grote participatie van de directie aan het onderwijsgebeuren, komt het beleid eventuele problemen op het spoor en kan het daarop inspelen. Zo kwam naar boven dat nog vele leerkrachten worstelen met het gebruik van computer en softwarepakketten. De school ging hiervoor doelgericht op zoek naar vormingen. Ook binnen de scholengemeenschap zal hieraan de nodige aandacht besteed worden. De leraren krijgen op korte termijn de kans om via workshops hun computervaardigheden te optimaliseren.

De school doet regelmatig een beroep op de expertise van de pedagogische begeleidingsdienst van het net voor onder meer het verkennen van de nieuwe deelleerplannen. Ook voor de implementatie van muzische vorming werkte de school intensief samen met de pedagogische begeleidingsdienst. Zij ondersteunde de school in visievorming, het leren werken met de verschillende deelleerplannen en de kennismaking met de aangereikte leerlijn.

Binnen de school schept de directeur mogelijkheden om het leren van elkaar te bevorderen en krijgen werkvormen zoals hospiteren en intervisie stilaan een plaats in de schoolcultuur. Daarnaast benut de school al voor enkele aspecten de interne expertise van de teamleden. Illustratief hiervoor is 'de techniekmeester'.

Vanuit de scholengemeenschap worden er impulsen aangereikt om zich verder te professionaliseren. De bijeenkomsten van de directies en de zorgcoördinatoren bieden mogelijkheden om schooloverstijgend informatie uit te wisselen en elkaar te inspireren. Indien gewenst zoekt de directeur naar mogelijkheden om de leerkrachten schooloverstijgend te laten hospiteren. In het verleden vonden deze hospiteerbeurten plaats voor onder meer het gebruik van materialen en de kennismaking met de speelleerklas.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school beschikt over een formele zorgvisie als richtlijn voor een zorgbrede aanpak. Zij streeft via het treffen van maatregelen naar maximale ontwikkelingskansen voor elk kind. Het zorgbeleid omschrijft het zorgcontinuüm gaande van de algemene basiszorg tot de bijzondere zorg. Het uitgeschreven zorgbeleid dateert al van enige tijd geleden en strookt niet meer op alle vlakken met de huidige zorgwerking.

De zorgwerking wordt aangestuurd door een gedreven zorgteam bestaande uit de directeur, de zorgcoördinator en de zorgleerkracht. De zorgcoördinator werkt op de verschillende niveaus en verzorgt tevens de contacten met de ouders en de externe hulpverleners. Zowel de directeur, de leden van het zorgteam als de klasleerkrachten nemen regelmatig deel aan professionaliseringsmogelijkheden inzake leerbegeleiding en zorgwerking.

In de school en in de klassen heerst een aangename, rustige en kindvriendelijke sfeer. Leerlingen en leerkrachten gaan respectvol met elkaar om.

Binnen de algemene zorg fungeert de klastitularis als eerstelijns hulp voor het verstrekken van onderwijs op maat. De school verwacht dat de leraren binnen een krachtige leeromgeving het pedagogisch didactisch handelen afstemmen op de verschillen tussen de kinderen.

In de kleuterafdeling maakt zorgbreed werken deel uit van het onderwijsleerproces. De differentiatie is geïntegreerd in het onderwijsleeraanbod en wordt gerealiseerd aan de hand van gerichte activiteiten en extra impulsen in de verschillende hoeken. De leidsters creëren kansen voor de kleuters om te vorderen op eigen tempo en/of niveau. Bijkomende zorguren ondersteunen dit proces maar het accent ligt voornamelijk bij de klastitularis die, op basis van gerichte observaties, initiatieven neemt om zowel preventieve als remediërende acties te plannen die tegemoet komen aan de kleuters met specifieke zorgbehoeften. Vanuit een kritische kijk hebben de leidsters het kleutervolgsysteem geoptimaliseerd. Aan de hand van gradueel uitgewerkte observatiecriteria, gelinkt aan het leerplan en de ontwikkelingsdoelen, brengen ze de ontwikkelingsevolutie van de kleuters meer transparant en overzichtelijk in kaart. Bij de oudste kleuters wordt er een rekenbegrippen- en schoolrijpheidstest afgenomen. De resultaten leiden tot bijstellingen in het aanbod en voor extra ondersteuning.

In de lagere afdeling krijgen de leraren zicht op de vorderingen van de kinderen vanuit de evaluatiegegevens, het leerlingenwerk en de resultaten van gestandaardiseerde tests uit het leerlingvolgsysteem. Deze gegevens leiden tot de detectie van leerlingen met specifieke onderwijsnoden of -behoeften. In de dagelijkse klaspraktijk leveren de leraren inspanningen om het onderwijs af te stemmen op de mogelijkheden van de kinderen. Waar vroeger de leerlingenbegeleiding zich in grote mate klasextern situeerde, zien we hierin een duidelijke kentering. Tot en met het derde leerjaar ondersteunt een zorgleerkracht klasintern op vaste tijdstippen. Het werken met reken- en spellingsgroepen en het

niveaulezen zijn hiervoor illustratief. In de hogere leerjaren gebeurt de begeleiding vooral op leerkrachtniveau.

De leraren spannen zich in om in toenemende mate klasintern te differentiëren. In alle klassen worden er hiertoe acties opgezet. Vermeldenswaard is het werken in sommige klassen met ‘een schouder- of oogmakker’. Op die wijze krijgen de kinderen de kans om elkaar te helpen en te stimuleren. Toch heeft de school nog een weg af te leggen wat de differentiatiemogelijkheden betreft. Teamleden zijn zich hiervan bewust en dit schooljaar werd de optie genomen om zich hierin verder te verdiepen. De vorming heeft als doel de competentie van de leraren om klasintern te differentiëren, te individualiseren en te remediëren te verhogen. Via een vorm van teamcoaching krijgen de leerkrachten de kans om van en met elkaar te leren. Deze vorm van interne professionalisering is een basis om in de toekomst gericht aandacht te besteden aan het gezamenlijk handelen van de leerkrachten.

Kinderen met leerstoornissen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen met een aangepaste evaluatie en rapportering. Tevens besteedt de school vanuit de zorgwerking gerichte aandacht om zeer begaafde kinderen ook de nodige uitdagingen te bieden. Zij krijgen in ‘de plusklas’ een aanbod dat tegemoet komt aan hun interesses en noden.

Binnen de extra zorg dringen een aantal keuzes zich op om de begeleiding nog doeltreffender te laten verlopen. Nog te vaak zijn methodes richtinggevend, ook voor kinderen die uitvallen. Het concreet afbakenen van basisleerstof is nog geen verworvenheid. De leerbegeleiding kan nog aan daadkracht winnen door concrete doelen voorop te stellen, hieraan acties en verantwoordelijkheden te koppelen en het geheel nadien te evalueren. Ook de werking van het digitale volgsysteem kan worden geoptimaliseerd. Het systeem geeft momenteel geen duidelijke probleemafbakening en concrete zorgvragen weer hoe de school hieraan wenst te remediëren. Van de interventies die ten aanzien van zwakkere leerlingen of leerlingen met extra noden gebeurden, zijn er weinig sporen terug te vinden.

De communicatie en samenwerking met ouders en externe ondersteuners, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding, de gon-begeleiding (geïntegreerd onderwijs) en de buitenschoolse therapeuten, bieden ruime impulsen voor een meer gedragen en geïntegreerde hulpverlening. De school levert inspanningen om de ouders van kinderen die speciale aandacht nodig hebben, te betrekken bij het hulpverleningsproces.

Informatie-uitwisseling, verschillende integratie-activiteiten en inhoudelijke afstemmingsafspraken verkleinen de drempel tussen de kleuterafdeling en het eerste leerjaar. Ook op de overgang naar het secundair onderwijs worden de leerlingen degelijk voorbereid. De school wil een vlotte overgang naar en een doorgaande zorg met het vervolgonderwijs garanderen.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De school wordt aangestuurd door een dynamische en gedreven schoolleiding die een beleid uitzet dat berust op democratie en inspraak. De directeur laat zich hierbij ondersteunen door een kern- en een zorgteam en een aantal werkgroepen. De directeur stelt verwachtingen voorop en bewaakt de uitgezette koers. Hij ziet het als zijn taak om te zorgen dat alle neuzen in dezelfde richting staan, de school meegaat met onderwijsontwikkelingen en de kinderen kwaliteitsvol onderwijs krijgen.

De inzet van het interne leiderschap zorgt ervoor dat het hele schoolleven in goede banen wordt geleid. Hij weet leraren te enthousiasmeren en draagt sterk bij tot het positieve leer- en leefklimaat dat in de school heerst. De directeur slaagt erin om voeling te houden met alle ontwikkelingen in de school en vindt persoonlijke contacten met de kinderen erg belangrijk. Hij investeerde, met succes, in het samen school maken en zorgde voor een gezamenlijke doelgerichtheid. De teamleden waarderen zijn grote inzet, zijn menselijke benadering en zijn regelmatige aanwezigheid op beide vestigingsplaatsen waardoor hij bereikbaar is voor leerkrachten en ouders. Evenzeer kan het interne leiderschap rekenen op een geëngageerd, plichtsbewust en vernieuwingsbereid team.

De jaarwerking van de school is gericht op de realisatie van schoolprioriteiten. Het beleid concretiseert de doelen voor de uitbouw van de school via een aanpak van uitdagingen, geboden vanuit interne en externe evaluatiegegevens. De school koppelt haar nascholingsbeleid aan de prioriteitenwerking. Dit jaar staan onder meer de binnenklasdifferentiatie, techniek, de vernieuwde leerplannen, het aanscherpen van computervaardigheden en het onthaal van nieuwe kleuters op het programma. Bij de keuze en afbakening van de schoolprioriteiten blijft het een aandachtspunt om erover te waken dat deze tegemoet komen aan de noden en behoeftes van beide onderwijsniveaus.

De directeur tracht op de hoogte te blijven van de werking in de klassen via vooral doorloopbezoeken, informele gesprekken, functioneringsgesprekken, formele klasbezoeken en het nazicht van de planningsdocumenten. Bij nieuwe leerkrachten voorziet de school in een traject van klasbezoeken en begeleiding, gecreëerd op het niveau van de scholengemeenschap.

De school profileert zich als een open en gezellige dorpschool waar kwaliteitsvol en eigentijds onderwijs wordt aangeboden en waar het gehele kind centraal staat. De school wil een hechte leefgemeenschap zijn met respect voor en aanvaarding van alle participanten.

De teamleden zijn betrokken bij de besluitvormingsprocessen. Ze hebben inspraak in het schoolbeleid en dragen mee de verantwoordelijkheid. De communicatie kenmerkt zich door formeel en informeel overleg in een open sfeer. In de schoolvisie lezen we dat overleg een must is voor een goede school. De directeur investeerde de laatste jaren dan ook met succes in een overleg- en communicatiecultuur. Het kernteam, met vertegenwoordiging van beide onderwijsniveaus en vestigingsplaatsen, vervult een scharnierfunctie tussen leraren en beleidsniveau. Beleidsmatige opties worden steeds teruggekoppeld naar het hele team waardoor er een grote mate van betrokkenheid en engagement voor de veranderingen ontstaat. Ook de informatie-uitwisseling met de ouders verloopt vlot. Er zijn onder andere de info-avonden, de ouderavonden, de onthaalmomenten voor de jongste kleuters, de huisbezoeken bij nieuwe inwoners, de maandbrieven en de website.

De maandelijkse personeelsvergadering is een belangrijk formeel teamoverleg. De kostbare vergadertijd gaat vaak op aan organisatorische en praktische mededelingen. Voor onderwijsinhoudelijk overleg blijft weinig ruimte over. Personeelsvergaderingen worden zelden opgesplitst per niveau om de effectiviteit te verhogen.

Hoewel de school reeds bepaalde aspecten van haar werking onderzoekt, behoort het nog niet tot de cultuur om systematisch gegevens te verzamelen, te analyseren en eventuele bijstellingen door te voeren. Leerlingenresultaten en andere gegevens worden nog in mindere mate op schoolniveau verzameld en benut om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. Vermeldenswaard is de wijze waarop de instelling naar aanleiding van tegenvallende leerlingenresultaten de aandacht voor hoofdrekenen verscherpte.

De school bevindt zich in een beginfase om een talenbeleid uit te werken. Ze geeft aan dat de taalproblematiek binnen de huidige leerlingenpopulatie niet van die aard is dat het voeren van een doelbewust talenbeleid op dit ogenblik een noodzaak vormt. Toch bestaan er op uitvoeringsniveau een aantal gewaardeerde initiatieven binnen taalstimulering.

De school voert nog geen actief gelijke onderwijskansenbeleid. Ze genereert voor de eerste keer bijkomende lestijden en is zoekende om gericht doelen en acties te selecteren. Momenteel worden deze lestijden opgenomen binnen de zorgwerking.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leraren slagen er in beide niveaus in om voor de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en muzische vorming een aanbod te realiseren dat beantwoordt aan de maatschappelijke opdracht.
- Op schoolniveau heeft het team in toenemende mate gerichte aandacht voor de implementatie en de realisatie van de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplandoelen.
- De kinderen krijgen ruime kansen tot muzisch experimenteren, exploreren en vorm geven.
- De kleuterafdeling neemt op eigen initiatief de verantwoordelijkheid voor vernieuwings- en verbeteringsprocessen. De uitgewerkte groeilijnen en hoekenfiches illustreren dit en bevorderen tevens de graduele opbouw.
- Tussen de verschillende onderwijsniveaus lopen er meerdere initiatieven die een vlotte doorstroming en afstemming van het aanbod verzekeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school voorziet binnen de leerbegeleiding een aanvullend onderwijsaanbod voor leerlingen met ruimere leercompetenties.
- De teamleden zijn nauw betrokken bij het schoolgebeuren en hebben een hart voor de kinderen. De kleinschaligheid van de school draagt bij tot een intens informeel overleg en tot het kennen van alle kinderen.
- Het schoolteam benut gevarieerde mogelijkheden om zich verder te professionaliseren en er is daarbij een sterke koppeling aan de schoolprioriteiten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school beschikt over een gemotiveerde, bereikbare en betrokken schoolleiding die met veel inzet een groeiend participatief klimaat en een open communicatie nastreeft.
- De school beschikt over een gedreven en vernieuwingsbereid team dat het engagement uitstraalt om de hen toevertrouwde kinderen kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.
- De school kan rekenen op een vlotte samenwerking en ondersteuning van het schoolbestuur.
- Het interne leiderschap slaagt erin om leraren te motiveren om samen school te maken en medeverantwoordelijkheden op te nemen voor vernieuwings- en verbeterprocessen vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid.
- De school beschikt over een gedeeld beleid met onderliggende structuren die samen een breed draagvlak creëren.
- Het schoolteam hecht veel belang aan goede contacten met de ouders en de lokale gemeenschap en stelt zich laagdrempelig op.
- De school nam aanbevelingen van de vorige schooldoorlichting ernstig op en greep deze bevindingen aan om te werken aan een verdere schoolontwikkeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Op schoolniveau kan de school een efficiënte maar haalbare strategie ontwikkelen om de continuïteit en de volledigheid van het muzische onderwijsaanbod in beeld te brengen, bijhorende afspraken te maken en blijvend te bewaken.
- De school kan het domein media meer doelgericht in het aanbod integreren en hierbij uitgaan van het nieuwe leerplan.
- In de kleuterafdeling kunnen de observaties van de muzische ontwikkeling nog aan kwaliteit winnen door relevante leeftijdsgebonden leerplandoelen te selecteren. Zo komen de teamleden meer tegemoet aan de schoolvisie die een totale persoonlijkheidsontwikkeling beoogt.
- In de lagere afdeling kan de school de evaluatiepraktijk voor muzische vorming afstemmen op het leerplan en afspraken maken die de graduele opbouw van dit leergebied ondersteunen.
- In de lagere afdeling kunnen afspraken over de aankleding van de klaswanden, met het oog op een doorgaande lijn en ter ondersteuning van de zorgwerking, meer intentionele aandacht krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan haar professionaliseringsbeleid doelgerichter uitbouwen tot een coherent geheel met doelen op langere termijn.
- De zorgoverlegmomenten kunnen nog beter benut worden om op basis van een concrete zorgvraag meer gefaseerde hulpstrategieën op te zetten. In het digitale zorgsysteem kan de totaliteit van het hulpverleningsproces transparanter in kaart gebracht worden.
- De school kan haar zorgvisie en bijkomend beleid actualiseren om binnen haar eerste- en tweedelijnszorg te komen tot een efficiënte, handelingsplanmatige en doelgerichte ondersteuning.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan de aandacht voor het pedagogische-didactische luik op personeelsvergaderingen verscherpen en afdelingsspecifieke inhoudelijke overlegmomenten creëren.
- Op basis van kritische teamreflecties kan het beleid investeren in functionele, doelgerichte werkdocumenten, tools en strategieën om de planlast te voorkomen.
- De school kan bij de selectie van prioriteiten erover waken dat deze tegemoet komen aan de noden van beide onderwijsniveaus.
- Het beleid kan welgekozen prioriteiten vatten in een gefaseerde langetermijnplanning die volgens de kwaliteitscirkel gelijkgericht worden geïmplementeerd.
- In het kader van een interne en integrale kwaliteitszorg kan de school systematisch haar outputgegevens in kaart brengen en analyseren met het oog op een almaar groeiende en resultaatsgerichte schoolontwikkeling.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Hilde Schoofs de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	